

Bloed en urineonderzoek: kies het juiste laboratorium

Als onderdeel van het onderzoek bij (een vermoeden op) een stoornis in alcohol-en/of drugsgebruik in het kader van de rijgeschiktheid moet u bloed en/of urineonderzoek laten verrichten. Bloedafname is noodzakelijk bij (een vermoeden van) een stoornis in alcoholgebruik. Urineonderzoek is noodzakelijk bij (een vermoeden van) een stoornis in het gebruik van drugs.

Bloedafname

Bij de bloedafname wordt er onder andere CDT bepaald. Aan dit onderzoek worden door de NVKC (Nederlandse Vereniging van Klinisch Chemici) de volgende eisen gesteld aan de laboratoria:

1. Het laboratorium (zowel het laboratorium waar de bloedafname plaatsvindt als het laboratorium waar het feitelijke onderzoek wordt uitgevoerd) voldoet aan de kwaliteitsnorm ISO15189 en geaccrediteerd te zijn door de RvA.
2. Bloedafname gebeurt door een bevoegde en bekwame medewerker. Bij de bloedafname moet persoonsidentificatie plaats vinden aan de hand van een geldig identiteitsbewijs en moet het nummer van het identiteitsbewijs minimaal één jaar te worden vastgelegd.
3. De CDT-bepaling wordt uitgevoerd met een door de NVKC goedgekeurde methode. Verificatie van de bepalingmethode als ook de analyse van CDT gebeurt volgens de ISO 15189 norm.
4. De overige bepalingen voldoen aan dezelfde normen als de CDT bepaling.
5. Na de analyse worden de monsters één jaar bewaard bij -20°C op het laboratorium waar de analyse werd uitgevoerd. Monsters zijn opvraagbaar door opdrachtgever, cliënt of diens advocaat.
6. Het uitvoerend laboratorium neemt deel aan het kwaliteitsbewakingsprogramma voor CDT, georganiseerd door SKML. De resultaten uit deze controlemonsters mogen maximaal 10% afwijken van de consensuswaarde.
7. Alle gegevens, inclusief die van alle kwaliteitscontrole- en calibratiemonsters, worden minimaal een jaar bewaard.
8. Indien de uitvoering van de CDT bepaling wordt uitbesteed aan een ander laboratorium, moet het verzendend laboratorium zich ervan te verzekeren dat het uitvoerend laboratorium zich aan de geldende Richtlijn houdt.
9. Uiterlijk 1 januari 2019 dienen uitslagen tevens gestandaardiseerd gerapporteerd te worden. Dat betekent dat uitslagen, bovengrens van normaal en afkapwaarde niet meer methode afhankelijk zijn. De gestandaardiseerde uitslagen zijn herkenbaar als CDT_{IFCC} .

Urineafname

Aan dit onderzoek worden de volgende eisen gesteld:

1. Het laboratorium (zowel het laboratorium waar de urineafname plaatsvindt als het laboratorium waar het feitelijke onderzoek wordt uitgevoerd) voldoet aan de kwaliteitsnorm ISO15189 en geaccrediteerd te zijn door de RvA.
2. Bij urineafname moet persoonsidentificatie plaats vinden aan de hand van een geldig identiteitsbewijs en moet het nummer van het identiteitsbewijs minimaal één jaar te worden vastgelegd. Bij de afname gelden de volgende richtlijnen: Betrokkene neemt geen jassen en tassen mee het toilet in. De ontvangen urine wordt door de medewerker gecontroleerd op temperatuur (handwarm) als ook kleur (helder geel tot okergeel). Alleen dan wordt deze in ontvangst genomen voor het onderzoek.
3. Indien de uitvoering van de test wordt uitbesteed aan een ander laboratorium, moet het verzendend laboratorium zich ervan te verzekeren dat het uitvoerend laboratorium zich aan de geldende Richtlijn houdt.
4. U verricht standaard onderzoek op de volgende stoffen: Amfetamine, MDMA, Cocaïne, Cannabis, Heroïne, Methadon, Benzodiazepines.
5. Op indicatie verricht u onderzoek op GHB.
6. Bij een positieve screening (immunologie) wordt er standaard een confirmatietest (gaschromatograafmassaspectrofotometer) verricht voor de desbetreffende stof.
7. Verificatie van de bepalingsmethode gebeurt volgens de ISO 15189 norm.
8. Bij de screening wordt standaard de kreatinine waarde bepaald teneinde de betrouwbaarheid van het monster te testen.
9. Na de analyse worden de monsters alleen bij een positieve uitslag één jaar bewaard bij $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ op het laboratorium waar de analyse werd uitgevoerd. Monsters zijn opvraagbaar door opdrachtgever, cliënt of diens advocaat.
10. Alle gegevens, inclusief die van alle kwaliteitscontrole- en calibratiemonsters, worden minimaal één jaar bewaard.

Afname voor bloed en/of urineonderzoek kan plaatsvinden in onderstaande plaatsen/laboratoria.

Het is in uw eigen belang dat u zich tot één van deze laboratoria wendt. Wanneer er een uitslag bij het CBR binnenkomt uit een ander laboratorium, is de kans groot dat het CBR deze niet accepteert. Wanneer het CBR dat onderzoek niet accepteert, dient u ergens anders opnieuw bloed en/of urine te laten afnemen en dit kost tijd en geld. Van ziekenhuizen met vestigingen in meerdere plaatsen wordt alleen de vestiging met het laboratorium genoemd.

Zie <http://www.nvkc.nl/zoek-een-test> voor meer informatie over een bepaling.

In de volgende overzichten van ziekenhuizen en laboratoria gebruiken we voor Bloedafname de afkorting **Ba** en voor Urineonderzoek de afkorting **Uo**.

Ba	Uo	Naam laboratorium/zkh	Plaats lab.1	Plaats lab.2	Plaats lab.3	Plaats lab.4	Plaats lab.5	Bijzonderheden
Ja	Nee	Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep KCHI	Alkmaar	Den Helder				Meerdere locaties in Alkmaar
Ja	Nee	Medlon B.V.	Almelo	Enschede				Verricht geen standaard onderzoek naar MDMA
Ja	Nee	Flevo Ziekenhuis laboratorium	Almere					
Ja	Nee	Meander medisch Centrum Laboratorium centrum KCL	Amersfoort					Verricht geen onderzoek naar GHB
Ja	Nee	OLVG - Lab B.V. locatie Oost	Amsterdam					
Ja	Nee	OLVG - Lab B.V. locatie West	Amsterdam					
Ja	Ja	AML	Antwerpen					
Ja	Nee	Gelre Ziekenhuis KCHL	Apeldoorn					
Ja	Ja	Rijnstate ziekenhuis Klinisch Chemisch Hematologisch Laboratorium	Arnhem					
Ja	Nee	Amphia ziekenhuis KCHL	Breda	Oosterhout				Meerdere locaties in Breda
Ja	Nee	Deventer ziekenhuis Klinisch Chemisch Laboratorium (KCL)	Deventer					
Ja	Ja	Van Weel-Bethesda Ziekenhuis laboratorium	Dirksland					
Ja	Ja	Medische laboratoria Slingeland Ziekenhuis	Doetinchem					
Ja	Ja	Medisch laboratorium Nij Smellinghe	Drachten					
Ja	Nee	Stichting Ziekenhuis Gelderse Vallei KCHL Ede	Ede	Barneveld	Lunteren	Veenendaal	Wageningen	
Ja	Ja	Diagnostiek voor u	Eindhoven	Weert				

Ba	Uo	Naam laboratorium/zkh	Plaats lab.1	Plaats lab.2	Plaats lab.3	Plaats lab.4	Plaats lab.5	Bijzonderheden
Ja	Nee	Treant Zorggroep Klinisch Chemisch Laboratorium	Hoogeveen	Emmen	Stadskanaal			Verricht geen onderzoek naar GHB
Ja	Nee	St. Anna Ziekenhuis laboratorium	Geldrop					
Ja	Ja	St. Certe Medische Diagnostiek & Advies	Groningen	Certe heeft meerdere locaties in Groningen, Friesland en Drenthe; zie www.certe.nl				
Ja	Nee	Groene Hart ziekenhuis Klinisch Chemisch en Hematologisch laboratorium	Gouda					
Ja	Nee	St. Jansdal klinisch chemisch laboratorium	Harderwijk					
Ja	Ja	Zuyderland MC Klinisch Chemisch Hematologisch Laboratorium	Heerlen	Sittard-Geleen				
Ja	Nee	Elkerk Ziekenhuis laboratorium	Helmond					
Ja	Ja	Atalmedial	Hoofddorp	Haarlem	Leiden en Leiderdorp Alphen a/d Rijn		Ziekenhuis Amstelveen en Amsterdam	
Ja	Ja	Stichting Artsen-laboratorium en Trombosedienst	Koog aan de Zaan	Meerdere afnamepunten in de regio, zie www.salt.nl/locaties/				
Ja	Ja	SCAL Medische Diagnostiek	Leiden	SCAL heeft meerdere afnamepunten in Leiden en omstreken				
Ja	Ja	Haaglanden Medisch Centrum Afdeling Klinische Chemie en Laboratorium-geneeskunde (KCL)	Leidschendam	Den Haag (HMC Westeinde lijnbaan 32 2512VA)				
Ja	Ja	Sint Antonius Ziekenhuis KCL	Nieuwegein	Woerden	Utrecht			
Ja	Nee	Canisius-Wilhelmina ziekenhuis Klinisch Chemisch laboratorium	Nijmegen					
Ja	Nee	Diagnostic-IQ, Waterland ziekenhuis, locatie Purmerend	Purmerend					

Ba	Uo	Naam laboratorium/zkh	Plaats lab.1	Plaats lab.2	Plaats lab.3	Plaats lab.4	Plaats lab.5	Bijzonderheden
Ja	Nee	Laurentius Ziekenhuis Roermond CKCH	Roermond					Verricht geen onderzoek naar GHB
Ja	Ja	STAR SHL	Rotterdam	Meerdere locaties in Rotterdam				
Ja	Ja	Jeroen Bos ziekenhuis Laboratorium	's-Hertogenbosch	Onderzoek op benzodiazepines wordt alleen op indicatie verricht				
Ja	Nee	Antonius Ziekenhuis laboratorium	Sneek					
Ja	Nee	ZorgSaam Ziekenhuis laboratorium	Terneuzen					
Ja	Nee	Ziekenhuis Rivierenland, Laboratorium voor Medische Diagnostiek	Tiel	Culemborg	Beneden-Leeuwen			
Nee	Ja	Twee Steden Ziekenhuis KFL Zamb	Tilburg					
Ja	Ja	Stichting Saltro Diagnostisch Centrum	Utrecht					
Ja	Nee	Diakonessenhuis Klinische Chemie hematologie en immunologie	Utrecht	Bloed wordt afgenomen op de verschillende prikpunten van Saltro. Zeist				
Ja	Nee	SHO Centra voor medische diagnostiek	Velp	Hardenberg				
Ja	Ja	Maxima Medisch Centrum laboratorium	Veldhoven					
Ja	Nee	VieCuri Medisch centrum- Klinisch chemisch & Hematologisch laboratorium	Venray	Venlo				
Ja	Nee	Laboratorium Streek-ziekenhuis Koningin Beatrix	Winterswijk					
Ja	Nee	Isala Klinieken Klinisch Chemisch Laboratorium	Zwolle	Meppel				Verricht geen onderzoek naar MDMA & Heroïne
Ja	ja	Medische Laboratoria Dr. Stein & Collegea	Mönchengladbach-Hardt, Duitsland					